

ט' בשבט התשע"ט
15 בינואר 2019
תש 2019-55

**פרוטוקול ישיבת הוועדה הארצית לתכנון ולבניה של תשתיות לאומיות מספר
18/2018**

פרטי הישיבה	
ישיבה מספר:	18/2018 - מליאת הוועדה
תאריך:	יום שני, 3 בדצמבר 2018 (כה' בכסלו התשע"ט)
שעה:	10:30-14:30
מקום:	בית השנהב, רח' בית הדפוס 12, אגף C, ירושלים

פרטי הישיבה:	
נושא מס' 1:	אישור פרוטוקולים: <ul style="list-style-type: none"> ועדת משנה למסמכי ביצוע לקווי הרק"ל מס' 01/2018 מיום 12.11.18 ועדת משנה להקלות 03/2018 מיום 12.11.18 ועדת משנה למסמכי תכנון מפורט לפני ביצוע מס' 08/2018 מיום 19.11.18 מליאה מס' 17/2018 מיום 19.11.18
נושא מס' 2:	תת"ל 98 – תחנת כח קסם דיון בפרסום דבר הכנת תכנית עפ"י סעיפים 77 ו-78 בחוק
נושא מס' 3:	תת"ל 70 ב' - קו סגול מזרחי דיון בהמלצות ועדת המשנה להערות והשגות ודיון באישור התכנית והעברתה לאישור הממשלה לפי סעיף 76ג' (9) לחוק (דיון פנימי)
נושא מס' 4:	תת"ל 91 - ריינדיר דיון בהעברת התכנית להערות והשגות עפ"י סעיף 76ג' (6) בחוק

- הודעת פתיחה: הישיבה נפתחה במניין חוקי עפ"י סעיף 42 לחוק התכנון והבניה

#	נושא על סדר היום
1	אישור פרוטוקול: ועדת משנה למסמכי ביצוע לקווי הרק"ל מס' 01/2018 מיום 12.11.18, ועדת משנה להקלות 03/2018 מיום 12.11.18, ועדת משנה למסמכי תכנון מפורט לפני ביצוע מס' 08/2018 מיום 19.11.18, מליאה מס' 17/2018 מיום 19.11.18

החלטה – פורסם בקובץ החלטות מיום 5.12.18
הוועדה מאשרת את הפרוטוקולים הבאים:

- ועדת משנה למסמכי ביצוע לקווי הרק"ל מס' 01/2018 מיום 12.11.18
- ועדת משנה להקלות 03/2018 מיום 12.11.18
- ועדת משנה למסמכי תכנון מפורט לפני ביצוע מס' 08/2018 מיום 19.11.18
- מליאה מס' 17/2018 מיום 19.11.18

ההחלטה התקבלה פה אחד.

#	נושא על סדר היום
2	<p>תת"ל 98 – תחנת כח קסם</p> <p>דיון בפרסום דבר הכנת תכנית עפ"י סעיף 77 בחוק</p>
חברי ועדה נוכחים:	<p>זאב בילסקי, יו"ר הוועדה לתשתיות לאומיות נאוה אלינסקי-רדאעי, מתכנתת הות"ל דורית הוכנר, משרד האנרגיה איל רוסו, רשות מקרקעי ישראל בני פירסט, המשרד להגנת הסביבה ראם חממי, משרד הביטחון אלי אסקוזידו, שלטון מקומי דרור בוימל, ארגון הגג של הגופים הציבורים שעניינם בשמירת איכות הסביבה חיים ליברמן, משרד הבינוי והשיכון אלעד לב, משרד הפנים עמית שטאובר, משרד האוצר אילנה טלר, משרד הבריאות (משקיף) טל אשכול, משרד ראש הממשלה</p>
חברי ועדה חסרים:	<p>רותי פרום-אריכא/ רענן אמויאל/חגית ברנר, משרד החקלאות אורנה להמן/ יעקב בליטשטיין/ עירית שפרבר/ הראל דמתי/ אורית נבון, משרד התחבורה שלומי הייזלר/ יערה למברגר קינר/ חנין סמעאן מויס, משרד המשפטים נחום פלד, נציג ציבור</p>
צוות ות"ל נוכחים:	<p>ירון לנדאו, יועמ"ש ליטל ידין, ראש צוות תכנון נעמה אשור בן ארי, ראש צוות סביבה אבי מושל, יועץ איכות אויר, ות"ל אדם רוס, מזכיר הועדה מוריה לוי, מרכזת פרוייקטים</p>
נוכחים נוספים:	<p>אסמעיל טאהר, ס. מנהל מח' חינוך, עיריית כפר קאסם מוחמד סרסור, גזבר, עיריית כפר קאסם עאהד עאמר, מנהל מש"א, עיריית כפר קאסם שחר ניצן, חברת חשמל נועה נאור, מינהל התכנון שלום בן משה, ראש העיר, ראש העין שלמה שילה, מנכ"ל, עריית ראש העין עו"ד שירי זיידמן, מ"מ ראש המועצה אלפי מנשה קובי אלון, מנכ"ל העירייה, עיריית כפר קאסם סמיר בדר, מהנדס העירייה, עיריית כפר קאסם אריה גלברג, מהנדס העיר, ראש העין יגאל יוסף, ראש העיר לשעבר, ראש העין צור משה, יועץ ראש העיר, ראש העין מיכל מיר, נציגת התושבים, ראש העין יפה זעפרני, נציגת התושבים, ראש העין מנינגר דוד, עורכי התסקיר, גיא-פרוספקט, יעוץ סביבתי נטע לוי, הידרולוגיה, גיא-פרוספקט יעקב פישר, עורך תכנית, פישר אלחנני אדרי' גוליאן ליף, סביבה, גיא טבע נילי יוגב, מהנדסת הועדה, ועדה מקומית דרום השרון יעל בנט מאיר, מובילה, מטה המאבק דר' השרון</p>

<p>חיים אורן, מוביל, מטה מאבק השרון יצחק אזר, מטה המאבק שפיר חבצלת, ראש הלשכה, עיריית ראש העין צאלה גונן, סמנכ"לית, כפר סבא שי אברהם, מנכ"ל, דרום השרון מרום סינאוני, יועץ תשתיות אסטרטגיה, מחוז מרכז, לשכת התכנון עדית קרמר, פרוייקטים לאומיים, ל. התכנון מחוז מרכז ניתאי יערי, מנהל עסקי, קיבוץ גבעת האושר מאגיד בדיר, מהנדס הוועדה, ועדת מקומית קסם כליפה אברהים, מהנדס המועצה, מועצה מקומית גילגוליה בני בנגה בית אור, סגן ראש העיר ראש העין עומר שכטר, חבר המועצה, ראש העין ישי אבוארב, סגן ומ"מ ראש העיר, ראש העין אלון פולישוק, מנהל הפרוייקט, קסם אנרגיה חזי קוגלר, מנהל הפרוייקט, קסם אנרגיה אושרת גני-גונן, ראש המועצה דרום השרון דרוויש ראבי, ראש המועצה גילגוליה</p>	<p>נוכחים נוספים:</p>
--	----------------------------------

רקע

חברת קסם אנרגיה הוסמכה על ידי הממשלה, בהחלטה מספר 3216 מיום 7.12.2017, להגיש תכנית לתשתית לאומית לתחנת כח בהיקף של עד 450 מגה ואט במשבצת של גבעת השלושה, בסמוך לאזור התעשייה של כפר קאסם.

דין

נציגת משרד האנרגיה – הציגה את תמהיל הדלקים לייצור חשמל לשנת 2030, בדגש על ייצור חשמל בגז טבעי. על פי הנחות העבודה של תמ"א 41, שאושרו במועצה הארצית, סך ההספק המותקן הנדרש לשנת 2030 הוא 27-30 אלף מגה ואט, ולשנת 2040 – 49 אלף מגה ואט. על פי החלטת הממשלה מיום 2.4.17, יש להסמיך יזמים פרטיים להגשת תכניות עד למכסת ייצור כולל של 25,000 מגה ואט עד שנת 2040, מכללן 12 אלף מגה ואט בייצור קונבנציונלי (גז טבעי). לפי מפת הדרכים שפרסמה רשות החשמל ביוני 2018, עד שנת 2030 נדרש להקים תחנות כח בגז טבעי בהספק מצטבר של כ-6,700 מגה ואט (נלקחו בחשבון גריטת תחנות קיימות וגידול עבור ביקושים). תמהיל הדלקים בשנת 2030 אמור לכלול 70% בגז טבעי, 17% באנרגיות מתחדשות ו-13% בפחם. הקמת תחנות חדשות תאפשר לתת מענה לגידול בביקושים וכן תאפשר תחרות בין היזמים על המחיר.

ישנה עדיפות לייצור חשמל בקרב אזורי הביקוש בגלל צמצום התוספת של מערכות הולכת חשמל ויכולת ניהול מערכת מאוזנת בין הייצור לביקושים.

יזם התכנית – הציג את בחינת החלופות שערך על בסיס רשימת קריטריונים, את הנימוקים לחלופת המיקום הנבחרת, את הרקע הסטטוטורי הארצי, מחוזי ומקומי, בדיקת איכות אוויר ראשונית באזור, בדיקות ראשוניות בנוגע לקידוחי מגן, נגישות לתחנה, את הבינוי המוצע לתחנה ואת הקו הכחול המבוקש לפרסום דבר הכנת התכנית על פי סעיף 77 לחוק התו"ב.

ראש עיריית ראש העין – התכנון נראה מתקדם למרות שנאמר כי מדובר בשלב ראשוני. טבלת החלופות שלדעתו אינה אובייקטיבית. ההצגה מתעלמת מהעובדה שבאזור הזה בעוד שנים אחדות יגורו אלפי אנשים במרחק 850 מ', וכן 100 אלף מ"ר שטחי משרדים במרחק 250 מ'. התחנה תגרום לכשל כלכלי של העיר ומתנגדים לה נחרצות. מעבר לכביש יש תחנת רכבת שבה עוברים אלפי אנשים ביום. התכנית מתעלמת באופן גס ורציני מכפר קאסם.

מנכ"ל עיריית כפר קאסם – המצגת התייחסה למגורים העתידיים של ראש העין אך התעלמה

מתושבי כפר קאסם הקרובים. העיר עברה תהליך שיפור בכל המדדים וקיבלו פרס על ניהול מצטיין. אם תושבי גבעת השלושה רוצים להקים תחנת כח, עליהם להקימה בשטחי הקיבוץ ולא בקרבה לכפר קאסם. הרשות לא יכולה להקים שירותים שונים עבור העיר בגלל רדיוסי מגן אז לא ייתכן שאפשר יהיה להקים בה תחנת כח. לתחנת כח יש גם השלכות על הבה"ת.

מהנדס עיריית כפר קאסם – המטרוקה עליה דיבר היזם היא כבר בתכנון של כפר קאסם והתעלמו מכך. הכניסו גם חלקה בבעלות פרטית. ההיבטים התחבורתיים הם קריטיים. התעלמו מ-2000 דונם בכפר קאסם המושפעים מהתחנה.

ראש המועצה האזורית דרום השרון – שתי התחנות הנדונות היום הן בתחום המועצה האזורית. החלטות הממשלה שהתייחסו לשתיהן הן החלטות אומללות כי המדינה מסירה מעצמה את האחריות הרגולטורית ומעבירה את התכנון לידי יזמים פרטיים בעלי אינטרסים כלכליים. ההליך הנכון הוא תמ"א 10/11. ההליך עם היזמים הפרטיים גורם לטלטלה בקרב היישובים במועצה. אין מדובר ב"נימבי" – בחצר האחורית שלנו עוברות הרבה מאד תשתיות ארציות ולא התנגדנו להן. אבל תחנות הכח הללו נולדו בחטא ולא מתוך השיקולים הנכונים. האזור בזיהום אוויר בגלל ריבוי שריפות של פסולת פיראטית וכביש 6. מבקשת אורכה לבחון חלופות אחרות של אנרגיות מתחדשות.

ראש המועצה המקומית ג'לג'וליה – תחנת כח צריכה קירור ולא ברור מקור המים. המצגת התעלמה מפארק אפק (אנטיפטרוס). מצטרף לדברי ראש המועצה האזורית דרום השרון בדבר קידום תחנות סולארית.

סגן ראש עיריית ראש העין – יישובי כביש 5 נמצאים במצוקת תחבורה קטסטרופלית. התחנה הזו תבטל את האפשרות ליישם את הפתרונות המוצעים במחלף קסם.

מ"מ ראש המועצה המקומית אלפי מנשה – מטרת התכנון היא לשפר את אספקת החשמל ליישובים. מעורה בנושא והגישה תביעה כנגד חברת החשמל. קרוב ל-9000 תושבים במועצה ומתוכנן פיתוח לאלפים נוספים. סבורה שלא חשבו על פתרונות אלטרנטיביים לאספקת חשמל למועצה, כגון הקמת תחמ"ש. לפי שושנת הרוחות, כל העשן מהתחנה יגיע לגבעת טל. מדובר באזור בטחוני עם רגישות גבוהה. היישוב יעשה הכל כדי שאיכות החיים לא תיפגע.

מ"מ ראש העיר ראש העין – לא נבדקו חלופות מלבד א-ד סביב האזור הקיים. לאיכות הסביבה של התושבים אין מחיר וצריך לתעדף אותה. בדיון הקודם היתה נציגה ממשרד הבריאות שהתייחסה בחומרה לרדיוסי המגן. ראש העין נמצאת עם כאוס תחבורתי ועם קו מתח על שחוצה את העיר. העיר עתידה לגדול פי שלושה. בגלל משטר הרוחות הצפון-מערבי, התחנה היא מפגע חמור.

מנכ"ל עיריית ראש העין – מבקש לחדד את נקודת הרגישות ההידרולוגית. התחנה היא באזור מגן ב, ולפי חוק באזורים אלו אסור להקים תחנות כח. היזם של ריינדיר פסל את החלופה של קסם בגלל הנושא הזה.

נציג השלטון המקומי – מבקש להבהיר כי על פי הכללים של משרד האנרגיה נדרשת הפעלה של סולר לא רק בימי חירום אלא גם לבדיקות שוטפות. יש להתייחס גם לגובה הארובה. מבחינת ההליך – מתנגד להחלטת הממשלה שהעבירה את היוזמה לידי יזמים פרטיים במקביל לקידום תמ"א 10/11. לענין זיהום האוויר – ממליץ להביא דוחות כתובים מהמשרד להגנת הסביבה.

נציג המשרד להג"ס – נמצאים היום בעידן הגז הטבעי. לפני כ-15-10 שנים היו הפגנות נגד התחנות הפחמיות עם דרישה להביא גז טבעי. ככלל, ההשפעות הסביבתיות של תחנות גז טבעי הן פחותות, והן לא גורמות לזיהום אוויר, שהמקור העיקרי שלו הוא מתחבורה. המקום לבחון זאת הוא

בתסקיר, ובכל מקרה היזם יידרש להיתר פליטה מכח חוק אוויר נקי, שהוא חוק מתקדם שקיים כבר 10 שנים. כך הוא גם להיתר רעלים.

יועץ איכות אוויר לוועדה – ההשפעות של התחנות מהסוג הזה נבחנות על פי התקנים של המשרד להגייס, לפי ערכי היעד שהם הערכים המחמירים שקבע משרד הבריאות. במסגרת בדיקת תסקיר ההשפעה על הסביבה, מוודאים שהתחנות לא צפויות לגרום לחריגות. היות ומתוכננות באזור שכונות עם בניינים גבוהים, נוסף דרישה לבדיקה גם לגבי דיירי הקומות הגבוהות.

נציג ארגון הגג – הנקודה העיקרית היא בעיית החלטת הממשלה שהכניסו את כולנו לבעיה, ורבים הביעו אי נוחות ממנה. יש לבחון אם יש מקום לדרוש ממשרד האנרגיה להגמיש את הדרישות שלהם לעניין הסולר בגלל בעיית מי התהום.

נציג רמ"י – מברך על התכנית, מבקש לתאם עם רמ"י בהקשר למכסה המותרת לקיבוץ.

נציג משרד הבטחון – ציין כי בתחילת 2018 הועברה בקשה לביצוע תיאום בהקשרי בטיחות טיסה לאור המגבלות החלות על המתחם, אולם עד כה לא הועברו נתונים בנושא. מבקש כי התאום יבוצע בהקדם מאחר וההשלכות בהקשרי גובה ארובות, הספק מרבי אפשרי, ונתוני תמרות אוויר חם וגז, יתכן וישפיעו על תסקיר ההשפעה על הסביבה. כמו כן יועברו הנחיות לעניין מיגון ורציפות תפקודית.

נציג משהב"ש – נאמר שיש מרחק של יותר מ-1 ק"מ לראש העין ושהולכים להקים אזור תעשייה. האם יש קריטריונים שונים לשני השימושים?

נציג משרד הפנים – נדרשת התייחסות קצרה של משרד האנרגיה לחלופת הגנות הסולאריים שהציעה ראש מועצת דרום השרון.

מיכל, תושבת ראש העין ונציגת התושבים – אינם מתנגדים לאנרגית גז. מתנגדים בעיקר להליך ולהיעדר בחינת החלופות הראויה. בהחלטת הממשלה 3216 נקבע שהיזם יכול להגיש תכנית רק במשבצת הספציפית ולכן בחינת החלופות אינה אמיתית. האם יש מחקר מדעי שקובע כי מבנים חדשים מגנים מפני זיהום אוויר? צריך לבדוק את נושא מי התהום כדבר הראשון.

נציגת מינהל התכנון – התייחסה לתמ"א 11/ב/10 המקודמת במועצה הארצית וציינה כי הליך ההסמכות של היזמים הפרטיים הוא הליך משלים לתמ"א, לא חלופי. הליך בחינת החלופות שבוצע נערך על פי המתודולוגיה של התמ"א. באזור המרכז היקף ייצור החשמל הוא רק 11% עם אוכלוסיה של 50% ואילו במחוז הדרום האוכלוסיה מהווה 16% והיקף ייצור האנרגיה שם הוא 50% וזה לא ראוי.

ראש עיריית כפר קאסם – לא ייתכן שהתחנה תוקם בסמוך לכפר קאסם אך מבלי שהיא תיהנה מהארנונה. כפר קאסם עדיין לא התאוששה מהטבח של 1956.

תגובות היזם - זיהום אוויר – תכלית הגז הטבעי היא לצמצם את זיהום האוויר ועל כן צריך לברך על הקמת התחנה. מצוקת החשמל – המצוקה באזור המרכז ידועה לנו, והיא רק תחמיר כשתיסגר רידינג. הנגשה ותנועה – המטרות מתחברות לדרך סטטוטורית, לא צפויה השפעה על התחבורה בגלל התחנה. נערך תיאום עם חוצה ישראל, נת"י ומשרד התחבורה ולא זיהינו קונפליקטים. יש חניון שמתוכנן בקסם ל-1000 כלי רכב. זיהום מים – הנושא מוכר לנו ונפעל לפתור אותו מול הרגולטור. פארק אפק הנושא מוכר לנו ולכן חלופה ד קיבלה ציון נמוך. תיאום עם משרד הבטחון יבוצע בהמשך. נבדקו כל התכניות המפורטות המקומיות. החלופות הוגבלו לאזור אבל פעלנו בהתאם להחלטת הממשלה ובשקיפות מלאה.

דיון פנימי:

נציגת משרד הבריאות – נמצאים באזור אקוויפר ההר, כל החלופות באזורי מגן עם מקורות מים טובים לשתייה. באזורים אלה אסור לבנות מבנים שעלולים לזהם את הקידוח, במיוחד תחנת כח ועל אחת כמה וכמה מכלי סולר. המצגת כללה הרבה אי דיוקים בנוגע לקידוחי המגן. המיקום באזור הוא לא גזירה משמיים ובכל מקרה אפשר גם לצמצם את שטחה.

נציגת משרד האנרגיה – התייחסה להחלטת הממשלה בנושא הסמכות היזמים והבהירה כי ההחלטה רק מאפשרת ליזמים לקדם תכניות אבל אין בכך הבטחה להקמת התחנה וקבלת רשיון מותנה. הכוונה היא לאשר רזרבה של תחנות ולהקימן בהתאם לביקושים. לשאלת נציגת משרד רוה"מ הבהירה כי המדינה, במסגרת תמ"א 11/ב/10 יכולה לקדם מתחמים לתחנות רק בקרקעות מדינה. בכל העולם מקובל שגם המגזר הפרטי מעורב בהקמת תחנות כח. לעניין גיבוי סולר – יש דרישה שכל תחנה מעל 100 מגה ואט תגובה במכלי סולר ובחיבור לצנרת דלק. יזם שלא יהיה לו גיבוי כזה, לא יוכל להתחרות בעתיד על קבלת רשיון מותנה. לגבי אנרגיות מתחדשות – ככל שנצליח לקדם אותן, התמהיל יוטה לטובתן, אבל יש חסמים אדירים בקידום ולכן חייבים לקדם גם תחנות בגז טבעי.

נציגת מחוז מרכז – בהמשך היום הוועדה תדון גם בתחנה נוספת במיקום קרוב, לכן אין כאן בחינת חלופות אמיתית. צריך לבחור איזה מהן לתעדף. לא התייחסו לצורך לחבר בין ראש העין לתחנת הרכבת – יש לתאם זאת לפני הפרסום כדי לוודא שאין חפיפה עם תכנית דרך.

נציגת מינהל התכנון – שתי התחנות אינן חלופיות זו לזו, לכל אחת יש חלופות לעצמה.

נציג ארגון הגג – החלטת הממשלה אינה מאפשרת לבצע תהליך אמיתי של בחינת חלופות. היה צריך לבחון את כל התחנות ביחד ולבחור ביניהם.

נציג משהב"ש – התייחס לדרישה לבה"ת של נציג כפר קאסם – בה"ת אינו פוסל שום תכנית אלא רק ממליץ כיצד לבצע את התכנית ולפתור את הבעיה התחבורתית.

נציג משרד הפנים – יש לקבל מפה עם כל הביקושים והנימוקים.

נציג המשרד להג"ס – הבעיה היא שאנשים אינם מבינים את התרומה של התחנות הגזיות לתרומה לאיכות האוויר, שהן מחליפות ייצור חשמל מפחם ובכך משפרות את איכות האוויר. כל השכונות החדשות שמוקמות דורשות אספקת חשמל.

נציג משרד הבטחון – חזר על הצורך בתיאום עם המשרד בטרם הכנת התסקיר.

החלטה – פורסם בקובץ החלטות מיום 5.12.18

הוועדה מחליטה לפרסם הודעה לפי סעיף 77 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965 בדבר הכנת תכנית להקמת תחנת כח מונעת בגז טבעי בהיקף של 450 מגה ואט, בתחום הקו הכחול שהוצג לה.

עד להגשת התכנית לבדיקה תכנונית מוקדמת יש לערוך תיאומים עם רמ"י, עם מערכת הבטחון, עם התכנית לחיבור ראש העין לרכבת ועם משרד הבריאות.

בעד הצעת החלטה – 11

מנעמים - 2

#	נושא על סדר היום
3	תת"ל 70 ב' - קו סגול מזרחי
	דיון בהמלצות ועדת המשנה להערות והשגות ודיון באישור התכנית והעברתה לאישור הממשלה לפי סעיף 76ג' (9) לחוק (דין פנימי)
חברי ועדה נוכחים:	זאב בילסקי, יו"ר הוועדה לתשתיות לאומיות נאוה אלינסקי-רדאעי, מתכנתת הות"ל שירלי לוי, משרד האנרגיה בני פירסט, המשרד להגנת הסביבה ראם חממי, משרד הביטחון דרור בוימל, ארגון הגג של הגופים הציבוריים שעניינם בשמירת איכות הסביבה חיים ליברמן, משרד הבינוי והשיכון אלעד לב, משרד הפנים עמית שטאובר, משרד האוצר אילנה טלר, משרד הבריאות (משקיף) טל אשכול, משרד ראש הממשלה עירית שפרבר, משרד התחבורה איל רוסו, רשות מקרקעי ישראל
חברי ועדה חסרים:	נביה אסעד/ אלי אסקוזידו, שלטון מקומי רותי פרום-אריכא/ רענן אמויאל/חגית ברנר, משרד החקלאות שלומי הייזלר/ יערה למברגר קינר/ חנין סמעאן מויס, משרד המשפטים נחום פלד, נציג ציבור
צוות ות"ל נוכחים:	ירון לנדאו, יועמ"ש ליטל ידן, ראש צוות תכנון אייל קליידר, ראש צוות סביבה אבי מושל, יועץ איכות אויר אדם רוס, מזכיר הוועדה מוריה לוי, מרכזת פרויקטים
נוכחים נוספים:	דימטרי מזו, חוקר

רקע

תת"ל 70 ב' מהווה המשך והשלמה של המקטע המזרחי של הקו הסגול, שחלקו הגדול אושר על ידי הממשלה ב-01/2017 במסגרת תת"ל/70 א'.
הוועדה החליטה על העברת התכנית להערות הוועדות המחוזיות ולהשגות הציבור ביום 9.4.18. בתקופת ההעברה להערות והשגות הוגשו 27 הערות/השגות כולל 2 הערות מטעם הוועדות המחוזיות (תל אביב והמרכז), 3 מטעם רשויות ממשלתיות, 5 מטעם רשויות מקומיות ו-17 השגות של גופים, חברות ואנשים פרטיים.
ההערות וההשגות נשמעו על ידי חוקר במהלך יומיים של שימועים: יום ה', 08.11.2018, ויום א', 11.11.2018.
ועדת המשנה דנה בהמלצות החוקר ביום 3.12.18, ופרוטוקול החלטתה הונח בפני חברי הוועדה.

דין

תת"ל 70 ב' מהווה המשך והשלמה של המקטע המזרחי של הקו הסגול, שחלקו הגדול אושר על ידי הממשלה ב-01/2017 במסגרת תת"ל/70 א'.
הוועדה החליטה על העברת התכנית להערות הוועדות המחוזיות ולהשגות הציבור ביום 9.4.18. בתקופת ההעברה להערות והשגות הוגשו 27 הערות/השגות כולל 2 הערות מטעם הוועדות המחוזיות (תל אביב והמרכז), 3 מטעם רשויות ממשלתיות, 5 מטעם רשויות מקומיות ו-17 השגות של גופים, חברות ואנשים פרטיים.
ההערות וההשגות נשמעו על ידי חוקר במהלך יומיים של שימועים: יום ה', 08.11.2018, ויום א', 11.11.2018.

חוקר התכנית – הציג בפני הוועדה את תמצית ההערות וההשגות ואת המלצותיו בגינן, לרבות השינויים הנדרשים במסמכי התכנית בעקבות קבלת חלק מההערות וההשגות.

מתכנת הוועדה – הציגה את המלצות ועדת המשנה. ציינה את הדיון שקיימה הוועדה בנוגע למקטע הקו בגבעת שמואל ואת ההחלטה בנושא זה, השונה מהמלצת החוקר.

נציגת משרד התחבורה – הבהירה כי במקור לא הייתה כוונה להמשיך את הקו בגבעת שמואל והוא הוכנס לתכנית בעקבות לחצים חזקים של גבעת שמואל. מבחינת תפעול הקו אין מניעה לקטום אותו לפני גבעת שמואל. ציינה כי נבחנה גם אפשרות להמשיך את הקו עד לחיבור לקו האדום של הרק"ל ונמצא כי אין לכך הצדקה בהיבט הביקושים ומאידך יש קושי למצוא נקודת קצה להתממשקות.

נציג ארגון הגג – ציין כי בהקשר זה הקליינטים אינם רק התושבים אלה גם הנוסעים העומדים בפקק ויש לזכור זאת.

נציג משרד הבטחון – הביע מורת רוח בנוגע להליך בגבעת שמואל. לעניין המפעל הביטחוני – למיטב ידיעתו נת"ע לא השלימה את כל התיאומים שנדרשה לבצע עם המפעל. התואי בתכנית דורס חלק משטח המפעל. נת"ע מסתמכת על תת"ל 3 של תכנית מחלף הטייסים שהתחיל את גריעת השטח. ככל הידוע לו, התכנון עומד להשתנות ויתכן שייגרע פחות שטח. (נציגת משרד התחבורה השיבה כי השינויים לא ישפיעו על גריעת השטח). נת"ע תצטרך לממן ולבצע את העתקת כל התשתיות. מבקש כי ככל וההשגה תידחה, ייקבע תנאי לביצוע הפקעות בפועל יהיה סיום התיאום בין נת"ע למפעל הבטחוני.

נציג משהב"ש – קיבל הבהרה בנוגע להחלטת ועדת המשנה בנוגע לרוחב גשר יהוד-מונוסון.

נציג משרד הפנים – התייחס לחשיבות של הרחבת הגשר ותומך בהחלטת ועדת המשנה. קיבל מהחוקר הסבר להשגות ולהמלצות בנושא השיפוי. סבור כי ההחלטה לקטוע את הקו לפני גבעת שמואל היא שגויה וביקש לתת אורכה למשרד הפנים לתווך בנושא.

יו"ר הוועדה – בהערת אגב הציע לשקול ביצוע מסוע/דרגנועים על גשר הולכי הרגל המוביל לבית החולים שיבא.

החלטה – פורסם בקובץ החלטות מיום 5.12.18

הוועדה מברכת על השלמת התכנית למקטע הנוסף של הקו הסגול, אשר חלקו המערבי נמצא כבר בשלבי ביצוע.

הוועדה מאמצת את המלצות ועדת המשנה להערות והשגות, ומחליטה להעביר את התכנית לאישור הממשלה בכפוף לתיקונים על פי המלצות ועדת המשנה ובכפוף להוספת סעיף בהוראות התכנית כי הפקעות מהמפעל הבטחוני יבוצעו רק לאחר תיאום נוסף עם המפעל.

ההחלטה התקבלה פה אחד.

#	נושא על סדר היום
4	תת"ל 91 - ריינדיר דיון בהעברת התכנית להערות והשגות עפ"י סעיף 76ג(6) בחוק

<p>חברי ועדה נוכחים:</p>	<p>זאב בילסקי, יו"ר הוועדה לתשתיות לאומיות נאוה אלינסקי-רדאעי, מתכנתת הות"ל דורית הוכנר, משרד האנרגיה בני פירסט, המשרד להגנת הסביבה ראם חממי, משרד הביטחון דרור בוימל, ארגון הגג של הגופים הציבוריים שעניינם בשמירת איכות הסביבה חיים ליברמן, משרד הבינוי והשיכון אלעד לב, משרד הפנים עמית שטאובר, משרד האוצר אילנה טלר, משרד הבריאות (משקיף) טל אשכול, משרד ראש הממשלה איל רוסו, רשות מקרקעי ישראל</p>
<p>חברי ועדה חסרים:</p>	<p>נביה אסעד/ אלי אסקוזידו, שלטון מקומי רותי פרום-אריכא/ רענן אמויאל/חגית ברנר, משרד החקלאות שלומי הייזלר/ יערה למברגר קינר/ חנין סמעאן מויס, משרד המשפטים נחום פלד, נציג ציבור אורנה להמן/ יעקב בליטשטיין/ עירית שפרבר/ הראל דמתי/ אורית נבון, משרד התחבורה</p>
<p>צוות ות"ל נוכחים:</p>	<p>ירון לנדאו, יועמ"ש ליטל ידן, ראש צוות תכנון נעמה אשור בן ארי, ראש צוות סביבה אבי מושל, יועץ איכות אויר אדם רוס, מזכיר הועדה מוריה לוי, מרכזת פרויקטים</p>
<p>נוכחים נוספים:</p>	<p>שירלי לוי, משרד האנרגיה שרית דנה, יועמ"ש יזם משה קריגר, ריינדיר אנרגיה רחל זכאי, יועמ"ש יזם גבי חורין, עו"ד איל גור, עו"ד מרינה בזל, גיאופרוספקט איתי רוכמן, ריינדיר אנרגיה עליזה הרשושנים, מקורות איל גינזבורג, ריינדיר עמיר שלי, קרני מהנדסים אורי ליבנה, TMNG ברוך יוסקוביץ, חוקר ניר זיידנפונדן, מתכנן החשמל, ניר זיידנפונדן מהנדסים, יועצים בע"מ ברוריה נעים הרמן, יועצת קשרי קהילה לפרוייקט בני רגב, תש"ן איל טאובר, מתכנן, TMNG רונית אורן, מטה מאבק מתן יצחק אזרי, מנכ"ל מטה המאבק יעל בנט מאיר, מובילת מטה המאבק האזורי מרום סינאוני, יועץ, לשכת תכנון מחוז מרכז שאול רוזנברג, שמאי מקרקעין, שאול רוזנברג שמאי יהודה פלד, שמאי מקרקעין, שאול רוזנברג שמאי רינת תורג'מן, TMNG, מתכנתת ערים שי אברהמי, מנכ"ל, מוא"ז דרום השרון אשרת גני גונן, ראש המועצה, מוא"ז דרום השרון</p>
<p>נוכחים נוספים:</p>	<p>נילי יוגב, מהנדסת הועדה, מוא"ז דרום השרון אורי רשף, רכז אנרגיה, משרד האוצר תומר גוטהלף, מתכנן מחוז דרום, מינהל התכנון שאול רבינוביץ, מנהל התכנון</p>

רקע

חברת ריינדיר בע"מ הוסמכה להגיש תכנית לות"ל להקמת תחנת כח מונעת בגז טבעי בהספק של 1300 מגה ואת בסמוך לתחנת הדקל מפגש השלום, בצומת הדרכים 6, 55 ו-444, כחלק מהחלטת הממשלה מספר 2592 מיום 2.4.17. מליאת הוועדה החליטה על פרסום דבר הכנת התכנית לפי סעיף 77 לחוק התו"ב ביום 30.10.2017.

דין

נציגת משרד האנרגיה – התייחסה להחלטת הממשלה בנושא הסמכות היזמים והבהירה כי ההחלטה רק מאפשרת ליזמים לקדם תכניות אבל אין בכך הבטחה להקמת התחנה וקבלת רישיון מותנה. הכוונה היא לאשר רזרבה של תחנות ולהקימן בהתאם לביקושים. לשאלת נציגת משרד רוח"מ הבהירה כי המדינה, במסגרת תמ"א 11/ב/10 יכולה לקדם מתחמים לתחנות רק בקרקע מדינה. בכל העולם מקובל שגם המגזר הפרטי מעורב בהקמת תחנות כח. לעניין גיבוי סולר – יש דרישה שכל תחנה מעל 100 מגה ואת תגובה במכלי סולר ובחיבור לצנרת דלק. יום שלא יהיה לו גיבוי כזה, לא יוכל להתחרות בעתיד על קבלת רישיון מותנה. לגבי אנרגיות מתחדשות – ככל שנצליח לקדם אותן, התמהיל יוטה לטובתן, אבל יש חסמים אדירים בקידום ולכן חייבים לקדם גם תחנות בגז טבעי.

יזם התכנית – הציג את הפרויקט – מיקומו, מרחקו משימושים רגישים, אפשרויות החיבור שלו לתשתיות חשמל, גז ודלק, הרקע סטטוטורי ומסמכי התכנית, אופן העתקת תחנת המעבר לאשפה הקיימת במתחם, עיקרי הממצאים מתסקיר ההשפעה על הסביבה לפיהם אין חריגה מהתקנים בכל המתקנים וכן תיאומים שנערכו עם גופים ורשויות.

ציין כי התכנית לחיבור קווי הדלק תוגש בהמשך, בתיאום עם משרד האנרגיה ותשיין.

הסביר את הסטטוס הקנייני של בעלויות על הקרקע בחלקות השונות של הפרויקט ואת משמעותן, לרבות הליך איחוד וחלוקה ללא הסכמת בעלים שיידרש כחלק מאישור התכנית.

מתכנן מחוז דרום – התייחס לתופעות ה"נימבי" באזור המרכז שהגיעו לשיאים חדשים. אם לא יאושרו תחנות כח במרכז, שנועדו לספק חשמל ליישובים במרכז, התחנות ירדו דרומה ויש לכך משמעותיות עצומות על מערכת ההולכה ואזורים נופיים ייחודיים ושלמים יחתכו על ידי קווי חשמל כדי לספק אותו לצרכנים במרכז. זו הסיבה שתמ"א 11/ב/10 קבעה כי תחנות הכח הנוספות יהיו בעיקר באזור המרכז, בקרבת אזורי הביקוש. הות"ל אישרה תחנה ליד קרית גת וליד קרית מלאכי במרחקים אפילו קטנים יותר, ודרושה הסתכלות שוויונית. הראיה התכנונית הנכונה היא לאשר תחנות כח במרכז כל עוד הן עומדות בתקנים הסביבתיים.

ראש צוות סביבה בות"ל – הציגה את עיקרי חוות דעתה על ממצאי התסקיר. הבהירה כי לענין תחנת המעבר לפסולת בנין התכנית רק משפרת את המצב.

היועץ המשפטי לוועדה – ציין כי הוגשה עתירה לפי חוק חופש המידע על ידי כמה רשויות מקומיות שביקשה מרשות החשמל לחשוף את המסמכים שעל בסיסם היא הצהירה כי ליזם יש זיקה לקרקע ועל פיהם הוא הוסמך. הסמכת הממשלה היתה לשטח של כ-64 דונם, ולא כללה את המשולש (ה"כיפה) הצפוני. אמש התקבל מייל מרשות החשמל לפיו בתוך 64 הדונם יש חלקה כלואה של כ-6 דונם בבעלות רמ"י שליזם אין זיקה אליה.. התקבלה מהיזם חוות דעת משפטית בנושא אבל מבקש ממנו להתייחס לכך בפני חברי הוועדה.

ראש מועצת דרום השרון – השיבה למתכנן מחוז דרום כי אין מדובר ב"נימבי", שכן בתחום המועצה עוברות תשתיות ארציות רבות. התהליך כולו נולד בחטא וקידום התחנות צריך היה להיעשות רק על ידי המדינה ולא על ידי יזמים פרטיים המובלים רק על ידי אינטרסים עסקיים.

מוכנים להקים אצלנו אנרגיות סולאריות בכל מקום בתחום המועצה. מבקשת זמן, מעבר ל-60 יום בחוק, להכין תסקיר סביבתי נגדי. ביקשנו באוגוסט שנה שעברה חוות דעת בנושא הזיקה לקרקע ורק אתמול קיבלנו תשובה לפיה אם נמשוך את העתירה ישקלו לתת לנו תשובה. כל עוד היזם לא עמד בהחלטת ממשלה בנושא הזיקה לקרקע, צריך להמתין עם ההחלטה ולבדוק זאת. חלק מהשטחים שייכים לאגודות החקלאיות ולא ניתנה הסכמה שלהם.

יועץ איכות אוויר לוועדה – ההשפעות של התחנות מהסוג הזה נבחנות על פי התקנים של המשרד להג"ס, לפי ערכי היעד שהם הערכים המחמירים שקבע משרד הבריאות. במסגרת בדיקת תסקיר ההשפעה על הסביבה, מוודאים שהתחנות לא צפויות לגרום לחריגות.

נציג אגף התקציבים, משרד האוצר – התיחס לזווית הכלכלית של משק החשמל. קיים מחסור במשאב הרשת וככל שלא יקודמו תחנות כח במרכז, נצטרך לבנות רשת חשמל הרבה יותר ארוכה. קיימים עיכובים בחיבור אנרגיות מתחדשות בגלל המחסור ברשת. להקמת רשת יש מחיר גם בתעריף החשמל. החלטת הממשלה אינה חטא – יזמות פרטית בתחנות כח היא דבר מבורך ומקובל, הממשלה משמשת כרגולטור. ככל שיהיו יותר תחנות כח פרטיות, האזרחים ירוויחו בתעריף חשמל מוזל. התחנה הזו נמצאת במיקום מיטבי בהיותה בשטח כלוא בין כבישים ובצמידות לתחנת דלק ולתחנת מעבר אשפה ובשטח מופר בחלקו.

מ"מ ראש מועצת אלפי מנשה – אלפי מנשה תושפע מהתחנה כמו יתר היישובים. גובה הארובות יהיה 65 מ' ולנוכח משטר הרוחות כל הזיהום יגיע לאלפי מנשה, ובעיקר לשכונה החדשה גבעת טל. יש פתרונות חלופיים פשוטים יותר לבעיית החשמל לאלפי מנשה. היישוב מתמודד עם בעיות בטחוניות. מצטרפת לראש מועצת דרום השרון בבקשה לתת אורכת זמן לבחון את התכנית.

לשאלת נציג משרד הפנים – ביקש (וקיבל) הבהרות לנושא תחנת המעבר לאשפה – מועתקת בתוך תא השטח. התחנה סגורה כיום בצו בית המשפט. התכנית כללה אותה ברמה מתארית בשטח גדול יותר ובחנה בתסקיר את היבטי איכות האוויר והרעש.

נציג חח"י – חח"י משולבת בתכנית בתיאום עם היזמים. מבחינת מערכת ההולכה המיקום של תחנה זו וגם של תחנת קסם הוא מיטבי בגלל קיצור מרחקי ההולכה. בתכנית זו יש רצועה רחבה כי יש כיום 2 אפשרויות חיבור, והבחירה תיעשה בעת הקמת התחנה, ואז תצומצם הרצועה בתכנית. מבקש שטרם ההפקדה ייערך תיאום נוסף בנושא ההוראות.

נציג המשרד להג"ס – בהיבט הסביבתי לתכנית יש 4 יתרונות: ניצול מיטבי של הקרקע, ריחוק מערכי הסף בהיבט איכות אוויר, צמידות לקווי החשמל והגז, צדק סביבתי. בשלב היתר הבניה התחנה תצטרך לקבל היתר פליטה בהתאם לחוק אוויר נקי, היתר רעלים בנוגע לחומ"ס, עמידה בתקנות הרעש וכן עמידה בתקנות המים בנוגע לזיהום קרקע.

איציק עזריה, תושב דרום השרון – לא ניתן לגעת משפטית בשטחי ירחיב. גם שטחי ההתארגנות וההולכה שייכים למושב ירחיב ולא ניתן יהיה להיכנס אליהם. התחנה תחנוק את המגזר הערבי.

מהנדסת הוועדה המקומית דרום השרון – למועצה יש 31 יישובים ולא סביר שבגודל שלה יהיו 2 תחנות כח. המועצה תורמת גם את כל השטחים הפתוחים של המטרופולין. לא נותנים למועצה לפתח שטחים עבור הצרכים שלה אבל גוזלים שטחים עבור תחנות הכח. נעשה שימוש מופרז במונח שטח מופר, רב השטח הוא חקלאי.

לשאלת נציג השלטון המקומי הובהר כי התסקיר בחן תרחיש גם בגז וגם בסולר.

נציג ארגון הגג – האתר הזה מיטבי מבחינת היותו בשטח כלוא ובהיבט איכות האוויר. הקושי הוא בהחלטת הממשלה שכרכה מיקומים טובים עם מיקומים גרועים.

נציגת מקורות – מבקשת לקבוע בהוראות כי בתכנון המפורט ייערך דוח אלקטרו-מגנטי. המשולש הדרומי בתכנית של חיבור החשמל נמצא בתוכו קידוח והמוביל הארצי ולכן מתנגדים. נדרש תיאום עם משרד הבריאות.

נציגת מטה המאבק של דרום השרון – מוטרדים מאד מהנושא ההידרולוגי ומהנושא הביטחוני. כל האזור הולך לגדול. בתחנת חגית היה פיצוץ של מכל סולר שזיהם את הקרקע. קיים מסלול טיסה מעל הארובות.

תגובות היזם – לנושא הביטחוני – אלוף פיקוד העורף לשעבר, המייעץ ליזם, השיב כי דווקא התחנות החופיות מאוימות יותר ולכן לטובת הרציפות התפקודית יש חשיבות בהקמת תחנות כח גם לעומק המדינה. תפיסת ההגנה של פיקוד המרכז מושתתת על כמה שכבות והתחנה עבור התושבים במרחב מהווה דווקא שכבת הגנה והיא תוסיף גם כוחות בטחון לאזור כך שתוסיף לביטחון השוטף במרחב.

משטר הרוחות של אלפי מנשה נבדק.

לעניין הקנייני – היזם השיב כי שטח "הכיפה" אינו מעובד. שטחה 19.6 דונם אבל בגלל קווי בנין יש כ-15 דונם שאפשר לבנות בהם והם נועדו לאפשר גמישות בהקמת התחנה. אם ייגרע השטח, אפשר יהיה להקים יחידה אחת של מחז"מ בהספק של כ-900 מגה ואט ואת השטח הנותר לנצל לטורבינה פיקרית קטנה או סוללות לאגירת חשמל. התכנית הורחבה מעבר להסמכה משיקולים תכנוניים. לות"ל יש סמכות לכך. לחלקה הכלואה אין קושי לקבל הרשאה לתכנון מרמ"י. ניתן לפתור זאת גם במסגרת איחוד וחלוקה. מוסד התכנון צריך לשקול שיקולים תכנוניים.

נציג רמ"י – מדובר בתכנית עם הליך של איחוד וחלוקה ללא הסכמת בעלים. יש לנו הערות לתשריט, להוראות ולטבלת האיזון. הסוגיה היא שאלת הפטור ממכרז. במידה ויוחלט על הפקדת התכנית נדרשת הסכמה מוקדמת שלנו. השאלה היא קניינית יותר מאשר תכנונית.

דיון פנימי:

היועץ המשפטי לוועדה – סקר בפני חברי הוועדה את ההיבט המשפטי-קנייני ואת המגעים עם הייעוץ המשפטי של רמ"י. הוועדה יכולה לבקש מהיזם להגיש את התכנית על שטח ללא הכיפה, אלא אם כן יגיעו להסכמות עם רמ"י.

נציגת משרד האנרגיה – יש להבהיר גם למשרד וגם ליזמים האם יש צורך משפטי בהלימה מלאה בין שטח ההסמכה לשטח התכנית.

נציג ארגון הגג – מבחינה תכנונית עדיף למצות את האפשרות לכלול את הכיפה ולאפשר בתא שטח זה תחנה בהספק של 1300 מגה ואט.

ראש צוות תכנון – ציינה כי מבחינת היזם חשוב לקבל החלטה על הפקדת התכנית גם אם מדובר בקיצוץ השטח.

נציג רמ"י – ניתן לקבל החלטה על הפקדת התכנית בכפוף לקבלת הסכמת רמ"י.

נציג משרד האוצר – הות"ל צריכה לשאוף לתכנית מיטבית. אין שימוש חליפי בקרקע הזו, ומדובר רק בסוגיות בירוקרטיות. צריך לתת אפשרות למצות את ההליך.

החלטה – פורסם בקובץ החלטות מיום 5.12.18

חברי הוועדה התרשמו כי מיקום התחנה במשולש הדרכים 55, 444 ו-6 ובסמוך לקווי הולכת חשמל הוא מיקום ראוי, וכי מדובר בתחנה שתוכל להפיק הספק גדול בשטח מצומצם יחסית, ועל כן ראוי לקדמה במלוא השטח.

עם זאת, במקרה הקונקרטי, לאור העובדה שליזם התכנית אין כל זיקה למקרקעין הצפוניים שמחוץ לשטח ההסמכה וכי מדובר בשטח בהיקף גדול יחסית, יינתן ליזם פרק זמן של 30 יום להגיע להסכמות עם רמ"י ביחס לשטח זה, וככל שתושג הסכמה, תופקד התכנית במתכונתה הנוכחית.

ככל שלא תושגנה הסכמות לגבי התוספת הצפונית, היזם יגיש לוועדה תכנית מתוקנת ללא תוספת זו והתכנית תובא לדיון להעברה להערות והשגות בכפוף לאמור להלן.

לאור העובדה שאך אמש התקבלה אצל היועץ המשפטי של הוועדה התייחסותה של רשות החשמל ביחס לזיקת היזם לשטח ההסמכה, שבמסגרתה התברר כי ליזם קיימת זיקה לרוב המכריע של המקרקעין שבשטח ההסמכה למעט חלקה אחת בת כ-6 דונמים, תתבקש התייחסותה של רמ"י לאפשרות הכללתה בשטח התכנית תוך 30 יום.

לאחר הגשת התכנית המצומצמת ועמדת רמ"י כאמור, תובא התכנית לדיון נוסף בוועדה.

בתכנית שתוגש יימחק סעיף 6.5 ב' בהוראות ויתוקן סעיף 6.5 ס"ק 15 כדלהלן: תיאום עם נציג שר הביטחון לעניין סימון מכשולי טיסה (ארובות ועגורנים), ואישור פיקוד העורף לעניין מרחבים מוגנים, מיגון פיזי של המתקן, חומ"ס ורציפות תפקודית, בהתאם להנחיות משרד האנרגיה.

ייערך תיאום נוסף עם חמ"י ועם מקורות לעניין ניסוח הוראות התכנית.

בעד הצעת ההחלטה – 11
נמנע אחד.

זאב בילסקי
יו"ר הוועדה לתשתיות לאומיות

אדם רוס
מ"מ מזכיר הוועדה לתשתיות לאומיות

תאריך חתימה: 16.01.2019